

Implementarea pașaportului COVID-19 la nivel european. Adeverința electronică verde

Având în vedere derularea campaniilor de vaccinare împotriva infectării cu virusul SARS-CoV-2, se anticipează o reducere substanțială a prevalenței virusului, prefigurându-se posibilitatea eliminării restricțiilor care au un impact major asupra cetățenilor, dar și asupra economiei. La nivelul Uniunii Europene, este susținută adoptarea unei abordări comune a statelor membre, care să ghideze acțiunea de relaxare sau chiar de eliminare a restricțiilor privind libera circulație.

În acest context, în data de 17 martie a.c., Comisia Europeană a publicat o Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului European privind un cadru pentru eliberarea, verificarea și acceptarea adeverințelor interoperabile de vaccinare, de testare și de vindecare în vederea facilitării liberei circulații în timpul pandemiei de COVID-19 (adeverința electronică verde). Propunerea integrală a Regulamentului poate fi consultată la acest link:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021PC0130&from=EN>

Comisia considera că libera circulație a persoanelor care nu prezintă un risc pentru sănătatea publică nu ar trebui să facă obiectul restricțiilor, în cazul acestor persoane restricțiile nefiind necesare pentru realizarea obiectivului urmărit. Două dintre principiile care au stat la baza elaborării acestei propuneri legislative sunt exercitarea drepturilor fundamentale în condiții de nediscriminare deplină și asigurarea protecției datelor cu caracter personal, aspecte care au fost analizate în prealabil în cadrul unui alt articol, care poate fi consultat [aici](#).

În cele ce urmează, vom explica implicațiile adoptării acestei propuneri, precum și modalitatea în care aceste adeverințe vor fi emise și utilizate.

1. Ce este adeverința electronică verde?

Adeverința electronică verde reprezintă o adeverință interoperabilă care conține informații referitoare la situația deținătorului prin prisma vaccinării, testării și/sau a vindecării în raport de virusul SARS-CoV-2. Aceste adeverințe urmează a fi eliberate de statele membre gratuit, în format digital, pe suport de hârtie sau în ambele formate. Pentru a putea fi utilizate și în alte state, adeverințele vor fi redactate atât în limba oficială sau în limbile oficiale ale statului membru care le eliberează, precum și în limba engleză. Adeverințele vor putea fi eliberate cetățenilor UE și membrilor familiilor acestora, precum și resortisanților țărilor terțe cu drept de ședere sau de rezidență legală în statele membre.

„Un aspect important ce trebuie punctat este caracterul interoperabil al acestor adeverințe, ceea ce înseamnă că acestea vor putea fi utilizate și recunoscute la nivelul Uniunii Europene. Codul QR interoperabil care va fi inclus în fiecare adeverință va permite verificarea

autenticității, a valabilității și a integrității adeverinței, care va include și semnatura digitală a organismului emitent. Aceste elemente vor conduce la împiedicarea fenomenului actual de falsificare a documentelor care atesta, spre exemplu, rezultatul negativ al testului RT-PCR.” afirma Gabriela Musteața, avocat Iordachescu & Asociații.

2. Care sunt tipurile de adeverințe COVID-19? Ce informații va cuprinde adeverința electronică verde?

Propunerea vizează emiterea a trei tipuri de adeverințe, tocmai pentru a permite exercitarea liberei circulații în mod nediscriminatoriu.

Urmărind principiul reducerii la minimum a datelor cu caracter personal, adeverințele ar trebui să cuprindă numai datele cu caracter personal necesare pentru a facilita exercitarea dreptului la liberă circulație. Astfel, toate tipurile de adeverințe vor cuprinde informații referitoare la deținător, respectiv numele și data nașterii, statul membru emitent, organismul emitent, identificatorul unic al adeverinței, precum și date specifice pentru fiecare tip de adeverință, pe care le vom prezenta în cele ce urmează.

2.1 Adeverința de vaccinare

Acest tip de adeverință confirmă faptul că deținătorul a fost vaccinat împotriva COVID-19 în statul emitent, fiind eliberată la cerere sau automat. Pe lângă informațiile prezentate anterior, aceasta adeverință va include și date privitoare la tipul vaccinului și producătorul sau deținătorul autorizației de introducere pe piața a vaccinului, numărul de doze administrate și data vaccinării. Aceste adeverințe vor putea fi eliberate și persoanelor care au fost vaccinate înainte de data aplicării Regulamentului.

Conform preambulului propunerii de Regulament, statele membre ar trebui să elibereze adeverințe în cazul administrării vaccinurilor care au primit o autorizație de introducere pe piața din UE sau a vaccinurilor a căror distribuție a fost autorizată temporar în spațiul european. Vom vedea, însă, ca efectele unei asemenea adeverințe diferă în funcție de tipul de vaccin administrat.

În cazul în care un cetățean al unui stat membru sau un membru de familie a fost vaccinat într-o țară terță, cu unul dintre tipurile de vaccinuri menționate anterior, se va putea elibera o adeverință de vaccinare dacă autorităților statului membru li se furnizează toate informațiile necesare, inclusiv o dovadă fiabilă a vaccinării.

2.2 Adeverința de testare

Adeverința de testare atestă rezultatul negativ al unui test COVID-19, precum și data la care s-a efectuat acest test, fiind eliberată la cerere sau automat. Pe lângă informațiile prezentate anterior, acest tip de adeverință va include și informații referitoare la tipul de test efectuat, data și ora la care a fost efectuat, centrul de testare și rezultatul.

Statele membre vor elibera aceste adeverințe în baza unui test NAAT, inclusiv a unui test RT-PCR, sau a unui test antigenic rapid inclus în lista stabilită pe baza Recomandării 2021/C 24/01 a Consiliului. Nu va fi posibilă eliberarea adeverinței pe baza unui autotest efectuat, spre exemplu, la domiciliu, având în vedere faptul că autoritățile sanitare nu ar putea controla testele efectuate într-o asemenea manieră, fiind mai puțin fiabile.

2.3 Adeverința de vindecare

Ultimul tip de adeverință, respectiv adeverința de vindecare, confirmă faptul că deținătorul s-a vindecat după ce a fost confirmat cu COVID-19 pe baza unui test dintre cele enumerate anterior. Pe lângă informațiile prezentate anterior, acest tip de adeverință va include și informații referitoare la data rezultatului pozitiv al testului, emitentul adeverinței, data emiterii și perioada de valabilitate.

Adeverințele de vindecare vor putea fi eliberate doar la cerere, cel mai devreme începând cu a unsprezecea zi după primul test pozitiv, iar, conform preambulului propunerii de Regulament, vor avea o valabilitate de cel mult 180 de zile.

3. Care va fi impactul implementării acestui sistem asupra facilitării liberei circulații?

„În prezent, mai multe state membre scutesc deja persoanele vaccinate de obligația respectării anumitor restricții privind libera circulație pe teritoriul Uniunii, precum obligația de carantină, autoizolare sau de a prezenta un test RT-PCR negativ. Adeverința verde electronică va contribui la ridicarea restricțiilor în mod coordonat, însă nu va constitui o condiție obligatorie pentru libera circulație, iar deținătorii adeverințelor ar trebui să fie exceptați de la restricțiile privind libera circulație în același mod ca și cetățenii din statul membru vizat. Astfel, acest sistem nu va impune statelor membre să elimine restricțiile privind libera circulație.” este de părere Av. Gabriela Musteața.

Ulterior implementării acestui sistem, în cazul statelor membre care vor solicita în continuare aplicarea unor asemenea restricții sau care vor refuza intrarea deținătorilor adeverințelor pe teritoriul acestora, va fi necesară notificarea Comisiei și a celorlalte state membre înainte de introducerea planificată a respectivelor restricții, furnizând și motivele care au stat la baza acestei decizii.

În ceea ce privește acceptarea adeverințelor de vaccinare, distincțiile apar în funcție de tipul de vaccin administrat. În cazul în care statele membre vor accepta dovada vaccinării pentru a elimina restricțiile privind libera circulație instituite, acestea vor trebui să accepte, în aceeași condiții, adeverințele electronice verzi de vaccinare eliberate de alte state membre pentru un vaccin care a primit o autorizație de introducere pe piața din UE. În privința adeverințelor eliberate pentru celelalte vaccinuri, inclusiv cele care au fost înscrise pe lista OMS privind utilizările de urgență, statele membre vor avea posibilitatea, iar nu obligația, de a accepta în același scop aceste adeverințe.

La momentul actual, Uniunea Europeană a autorizat introducerea pe piața a patru vaccinuri, respectiv Cominarty, produs de Pfizer-BioNTech, Moderna, Oxford-Astrazeneca și Janssen, produs de Janssen Pharmaceuticals Companies of Johnson & Johnson. În plus, Autoritatea Europeană pentru Medicamente a început procedurile de revizuire continuă a datelor pentru alte trei tipuri de vaccinuri, respectiv CvnCoV, produs de CureVac AG, NVX-CoV2373, produs de Novavax CZ AS, și Sputnik V (Gam-COVID-Vac), produs de Centrul Național de Epidemiologie și Microbiologie Gamaleya din Rusia. Mai multe informații privind vaccinurile autorizate sau în curs de autorizare pot fi aflate la acest link:

<https://www.ema.europa.eu/en/human-regulatory/overview/public-health-threats/coronavirus-disease-covid-19/treatments-vaccines/covid-19-vaccines>

În cazul în care statele membre vor solicita dovada efectuării unui test pentru depistarea infecției cu virusul SARS-CoV-2 în contextul restricțiilor instituite privind libera circulație sau dacă vor accepta dovada vindecării ca bază pentru eliminarea acestor restricții, acestea vor accepta, în aceeași condiții, adeverințele electronice verzi de testare, respectiv de vindecare, eliberate de alte state membre.

4. În ce state va putea fi utilizata adeverința electronică verde?

Fiind vorba de implementarea sistemului printr-un regulament, dispozițiile acestuia vor intra în sistemul juridic al statelor membre UE. În plus, Regulamentul ar urma să fie încorporat în Acordul privind SEE, ceea ce înseamnă că și statele din SEE, respectiv Islanda, Liechtenstein și Norvegia, vor putea să aplice același sistem. Comisia va putea decide să accepte și adeverințele eliberate de Elveția în aceste condiții, pe baza de reciprocitate.

În ceea ce privește depășirea granițelor europene, Comisia depune eforturi pentru a se asigura că adeverințele sunt compatibile cu sistemele din țările terțe, acestea din urmă fiind încurajate să recunoască aceste adeverințe atunci când ridică restricțiile privind călătoriile neesențiale.

5. Care sunt etapele ulterioare? Când ar putea fi implementat acest sistem?

„Inițiativa Comisiei Europene constituie doar prima etapă spre ridicarea restricțiilor de călătorie. Ulterior, această propunere va fi discutată în cadrul Parlamentului European și al Consiliului, fiind necesară aprobarea acestora. Scopul este de a implementa acest sistem până în lunile de vară ale anului în curs, sens în care este necesară votarea propunerii în cadrul unei proceduri accelerate. În plus, este important ca statele membre să efectueze lucrările tehnice de implementare a acestui sistem. Vicepreședintele Comisiei Europene, domnul Margaritis Schinas, a anunțat faptul că există motive reale care să susțină ideea implementării acestui sistem până la începutul verii.” încheie Av. Gabriela Musteața.